

Dr. Suat ÇALIŞKAN

İstanbul BAM

4. Ceza Dairesi Hâkimi

Av. Emre Cem ÇALIŞKAN

**CEZA DAVALARINDA
TEMYİZ SEBEBİNDEN BAĞIMSIZ
RESEN GÖZETİLECEK
KESİN HUKUKA AYKIRILIK
VE
MUTLAK BOZMA NEDENLERİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	v

BİRİNCİ BÖLÜM

KESİN HUKUKA AYKIRILIK HÂLLERİ

I. KESİN HUKUKA AYKIRILIK KAVRAMI	1
1. Kesin Hukuka Aykırılığın Tanımı ve Hukuki Niteliği	2
2. Kesin Hukuka Aykırılık Hâllerinin Resen Gözetilmesi	3
3. Kesin Hukuka Aykırılık Kurumunun Amacı	3
4. Kesin Hukuka Aykırılık Hâllerinin Kapsamı	3
5. Kesin ve Nispi Hukuka Aykırılık Ayrımı	3
II. KESİN HUKUKA AYKIRILIĞIN HUKUKİ NİTELİĞİ	4
III. NİSPİ HUKUKA AYKIRILIKTAN FARKI	5
IV. İSTİNAF VE TEMYİZ İNCELEMESİNDE RESEN GÖZETİLMESİ	7
1. Kesin Hukuka Aykırılık Hâllerinin Kanun Yolu Mercilerince Resen Gözetilmesi	9
2. Kesin Hukuka Aykırılıkta BAM'ın Bozma Yetkisinin Sınırı	9
3. İstinaf Bozmasının Kanunî Dayanağının Kararda Açıkça Gösterilmesi	10
4. Kanuna Aykırı Mahkeme Teşekkülünün İstinaf Hükmüne Etkisi	10

İKİNCİ BÖLÜM

MAHKEMENİN KANUNA UYGUN OLARAK TEŞEKKÜL ETMEMİŞ OLMASI

I. MAHKEMENİN USULÜNE UYGUN OLUŞTURULMAMASI	13
1. Soruşturma Evresinde Görev Yapan Hâkimin BAM Heyetine Başkan Olarak Katılması	14
2. Tutukluluk İtirazını İnceleyen Hâkimin İstinaf İncelemesine Katılması	15

3. İlk Derece Mahkemesi Başkanının İstinaf Heyetinde Üye Olarak Yer Alması.....	15
4. CMK m. 23 ile CMK m. 289/1-a ve m. 289/1-b Kapsamında Kesin Hukuka Aykırılığın Sonucu.....	16
II. EKSİK VEYA FAZLA ÜYEYLE YARGILAMA	16
1. Mahkemenin Kanuna Uygun Teşekkülü Kavramı	18
2. Ağır Ceza Mahkemesinin Teşekkülü.....	18
3. Hâkimlerin Kanunda Aranılan Nitelikleri Taşınması	19
4. Mahkeme Başkanının Bulunması ve Başkanlık Görevi	19
5. Hükme Katılacak Hâkimlerin Duruşmada Hazır Bulunması	19
6. Cumhuriyet Savcısının Hazır Bulunması	20
7. Zorunlu Müdafinin Duruşmada Bulunması	20
8. Hukuka Kesin Aykırılığın Niteliği	20
9. Mahkemenin Kanuna Uygun Teşekkül Etmemesi	21
10. Mahkemenin Teşekkülü ile Duruşmada Hazır Bulunması Gereken Kişilerin Ayrılması.....	21
11. Kıdem Kuralına Aykırılık, Mutlak Bozma Nedeni Sayılmadı	21
12. Asıl Heyetin Daire Başkanıyla Yürüttüğü Yargılamada Aykırılık Hükmi Sakatlamaz	22
13. Kıdemsiz Başkanlık Usule Aykırı Olsa Dahi Hükme Etkisiz Görüldü.....	22
14. Kıdem Kuralının Emrediciliği ile Çoğunluğun “Esaslı Etki” Yaklaşımının Çatışması	22
15. Hukuka Kesin Aykırılık Hâllerinin Resen İncelenebilmesi İçin Usulüne Uygun Temyiz Başvurusu Bulunmalıdır	23
III. YETKİSİZ HÂKİMİN HEYETE KATILMASI	23
IV. YANLIŞ MAHKEME TEŞKİLATIYLA YARGILAMA	25
V. MAHKEMENİN OLUŞUMUNA İLİŞKİN DİĞER HUKUKA AYKIRILIKLAR.....	27

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YASAKLI HÂKİMİN HÜKME KATILMASI

(CMK m.22, 23, 289/1-b)

I. KANUNEN YASAKLI HÂKİMİN YARGILAMAYA KATILMASI	31
--	----

II. TABLO: KANUNEN YASAKLI HÂKİMİN YARGILAMAYA KATILMASI	33
III. AYNİ DOSYADA FARKLI SIFATLA GÖREV YAPAN HÂKİM.....	35
IV. TABLO: AYNİ DOSYADA FARKLI SIFATLA GÖREV YAPAN HÂKİM	37
V. ÜST DERECELİ MAHKEMEDE VE YARGILAMANIN YENİLENMESİNDE GÖREV YASAĞI.....	38
VI. YASAKLI HÂKİM TARAFINDAN YAPILAN İŞLEMLER	40

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HÂKİMİN REDDİ KURALLARINA AYKIRILIK

(CMK m.24-31, 289/1-c)

I. RED TALEBİNİN HUKUKA AYKIRI REDDEDİLMESİ	43
II. RED SEBEBİ BULUNAN HÂKİMİN HÜKME KATILMASI.....	45
III. TARAFSIZLIK İLKESİNİN İHLALİ.....	47
IV. OBJEKTİF VE SÜBJEKTİF TARAFSIZLIĞIN ZEDELENMESİ.....	48

BEŞİNCİ BÖLÜM

MAHKEMENİN KANUNA AYKIRI OLARAK KENDİNİ GÖREVLİ VEYA YETKİLİ GÖRMESİ

(CMK m.3-21, 289/1-d)

I. GÖREVSİZ MAHKEMEDE YARGILAMA	51
1. Görev Kurallarına Aykırılık ve Bölge Adliye Mahkemesinin Kanuni Görev Sınırları	53
2. Görevli Mahkemenin Belirlenmesi ve Daha Ağır Cezayı Gerektiren Suç İhtimali	55
3. Bölge Adliye Mahkemesinin Duruşma Açma Zorunluluğu	56
4. Suç Vasfının Ağır Ceza Mahkemesinin Görev Alanına Girme İhtimali.....	57
5. Suç Vasfının Yağma Olma İhtimali ve Görev	57
6. Nitelikli Dolandırıcılık ve Resmî Belgede Sahtecilik İhtimalinde Görev	57
8. Görev Yönünden Bozma Kararına Karşı Direnme Yasağı.....	58

9. Bozma Sonrası Dosyanın Önceki İhtisas Merciiinde Kalması	58
II. YETKİSİZ MAHKEMEDE YARGILAMA	59
1. Olumsuz Yetki Uyuşmazlığının Çözümü	61
2. İdari Yaptırım Kararına Karşı Başvuruda Yetkili Mahkeme.....	62
3. Dolandırıcılık Suçunda Yetkili Yer Mahkemesinin Belirlenmesi.....	62
4. Cebe Havale Yoluyla Dolandırıcılıkta Yetkili Yer.....	62
5. Banka veya Kredi Kartının İzinsiz Kullanılmasında Yetkili Yer	63
6. Trafik İdari Para Cezasına İtirazda Yetkili Mahkeme	63
7. Dolandırıcılık Suçunda Haksız Menfaatin Elde Edildiği Yerin Yetkisi.....	63
8. Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının Görev Suçlarında Görevli Yargı Yerinin Belirlenmesi.....	64
III. GÖREV KURALLARININ YANLIŞ UYGULANMASI	64
1. Suç Vafının Değişmesi Üzerine Alt Dereceli Mahkemeye Görevsizlik Yasağı	66
2. Ağır Ceza Mahkemesinin Dolandırıcılık Vafına Göre Alt Dereceli Mahkemeye Gönderme Yapamaması	66
3. Ağır Ceza Mahkemesinin Suçun Taksirli Şekline Göre Görevsizlik Verememesi	66
4. Esasa Girildikten Sonra Bağlantılı Suçlar Yönünden Yargılamaya Devam İlkesi	67
IV. YETKİ KURALLARININ YANLIŞ UYGULANMASI.....	67
1. Yurt Dışında İşlenen Suçlarda Türkiye’de Yargılama Yapılabilmesi ve Adalet Bakanının İzni.....	69
2. Suçun İşlendiği Yerin Belli Olmaması Hâlinde Yetkili Mahkemenin Belirlenmesi.....	69
3. Resmî Belgede Sahtecilik ve Dolandırıcılık Suçlarında Suç Yerinin Belirlenmesi.....	70
4. Yabancı Ülkede İşlenen Suçlarda CMK m.14’ün Uygulanma Koşulu.....	70
5. Suç Yerinin Belirlenememesi Hâlinde Yetki – İlk Usul İşleminin Yapıldığı Yer	71

6. Suç Yerinin Belirlenememesi Hâlinde Yakalanma Yerinin Yetkisi.....	71
7. Yoklama Kaçağı ve Bakaya Suçlarında Yetkili Mahkemenin Belirlenmesi.....	72

ALTINCI BÖLÜM

CUMHURİYET SAVCISI VEYA BULUNMASI ZORUNLU KİŞİLERİN YOKLUĞUNDA DURUŞMA YAPILMASI (CMK m.188, 196, 150, 202, 289/1-e)

I. CUMHURİYET SAVCISI OLMADAN DURUŞMA YAPILMASI.....	73
1. Cumhuriyet Savcısının Yokluğunda Duruşma Yapılmasının Mutlak Bozma Sonucu	74
2. Savcı Yokluğunun Hükme Etkisinin Ayrıca İspatlanmaması	75
3. Duruşmada Zorunlu Katılımcı Yokluğunun Re’sen Gözetilmesi.....	75
4. Cumhuriyet Savcısının Karar Duruşmasına Katılmamasının Hukuka Aykırılığı.....	75
II. ZORUNLU MÜDAFİ BULUNMAKSIZIN YARGILAMA YAPILMASI.....	76
1. Zorunlu Müdafî Bulunmadan Sanığın Sorgusunun Yapılması.....	77
2. Zorunlu Müdafilik Koşullarında Sanığın İradesinin Önemsizliği.....	78
3. Alt Sınırı Beş Yıldan Fazla Suçlarda Nitelikli Hâllerin De Hesaba Katılması.....	78
4. Sağır ve Dilsiz Sanığın Müdafisiz Yargılanması.....	78
5. Müdafî İstemiyorum” Beyanının Zorunlu Müdafiliği Ortadan Kaldırmaması.....	79
6. Sanığın Son Oturumda Hazır Bulundurulmaması Nedeniyle Savunma Hakkının Kısıtlanması	79
7. Alt Sınırı Beş Yıl Hapis Cezası Olan Suçta Sanığın Savunmasının İstinabe Yoluyla Alınamaması.....	79
8. Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Talebine Rağmen Yokluğunda Hüküm Kurulması.....	80

9. Bozma Sonrası Yargılamada Sanığın Duruşmadan Usulüne Uygun Haberdar Edilmemesi	80
10. Sağlık Mazereti Hakkında Karar Verilmeden Sanığın Yokluğunda Mahkûmiyet Hükümü Kurulması	81
11. İstinaf İncelemesinde Daha Ağır Ceza Verilecekse Sanığın Dinlenmesi Zorunluluğu.....	82
12. Hükümün Açıklandığı Duruşmada Sanığın Hazır Bulundurulmaması.....	82
13. Sağlık Mazeretinin Yetersiz Gerekçeyle Reddedilmesi ve Savunma Hakkının Kısıtlanması	83
14. Müdafinin Mazeretinin Reddedilerek Esas Hakkındaki Mütalaaya Karşı Savunma İmkânı Tanınmaması	83
15. HAGB Sonrası Hükümün Açıklanmasında Sanığın Usulüne Uygun Olarak Duruşmaya Çağrılması.....	84
16. Alt Sınırı Beş Yıl Hapis Cezası Olan Suçlarda Sanığın İstinabe Yoluyla Sorgulanamaması	84
17. Bozma Sonrası Yargılamada Sanığın Duruşmadan Usulüne Uygun Haberdar Edilmesi	84
18. Talimatla Alınan Savunma Sonrasında Sanığın Yokluğunda Hüküm Kurulması	85
19. Mazeret Hakkında Karar Verilmeden Daha Ağır Cezaya Hükmedilmesi ve Savunma Hakkının Kısıtlanması	85
20. Ceza İnfaz Kurumundaki Sanığın Duruşmaya Katılımı Sağlanmadan Hüküm Kurulması.....	86
III. BULUNMASI ZORUNLU SANIĞIN YOKLUĞUNDA DURUŞMA YAPILMASI.....	86
1. Sanığın Sorgusu Yapılmadan Deliller Takdir Edilerek Mahkûmiyet Hükümü Kurulamayacağı	88
2. Bozma Sonrası Yargılamada Tarafların Duruşmadan Usulüne Uygun Haberdar Edilmesi	88
3. Sorgu Yapılmadan ve Ek Savunma Hakkı Tanınmadan Mahkûmiyet Hükümü Kurulması	88
4. HAGB Sonrası Hükümün Açıklanmasında Sanığın Usulüne Uygun Davet Edilmesi.....	89

5. Ceza İnfaz Kurumundaki Sanığın Son Celseye Katılımı Sağlanmadan Mahkûmiyet Hükümü Kurulması.....	89
6. Sanığın Sorgusu Yapılmadan Deliller Değerlendirilerek Beraat Kararı Verilememesi	90
7. Birleştirilen Kamu Davasında Sanığın Usulüne Uygun Sorgusu Yapılmadan Mahkûmiyet Hükümü Kurulması	90
8. Sanığın Savunması Alınmadan Deliller Tartışılarak Beraat Kararı Verilememesi.....	91
9. Ceza İnfaz Kurumundaki Sanığın Hüküm Duruşmasına Katılımının Sağlanması ve Duruşmadan Bağışık Tutulma.....	91
10. Ceza İnfaz Kurumundaki Sanığın Hüküm Duruşmasına Katılımı Sağlanmadan Mahkûmiyet Kararı Verilmesi	92
11. Ceza İnfaz Kurumunda Bulunan Sanığın Karar Duruşmasına Katılımının Sağlanmaması.....	92
12. Sanığın Sorgusu Yapılmadan Delil Takdiriyle Beraat Kararı Verilememesi	92
13. Sanığın Sorgusu Yapılmadan Beraat Kararı Verilmesinin Sınırları	93
14. Ceza İnfaz Kurumunda Bulunan Sanığın SEGBİS ile Hazır Edilmeden Yokluğunda Mahkûmiyetine Karar Verilmesi	93
15. Ceza İnfaz Kurumunda Bulunan Sanığın Son Oturuma Bizzat veya SEGBİS Yoluyla Katılımının Sağlanması	94
IV. TERCÜMAN BULUNMAKSIZIN YARGILAMA YAPILMASI.....	94
1. Tercüman Giderinin Sanığa Yükletilememesi ve Kaçak Eşyanın Müsaderesi	96
2. Sanık İçin Görevlendirilen Tercüman Giderinin Devlet Hazinesince Karşılanması.....	97
3. Türkçe Bilen Sanığın Kürtçe Savunma Talebinin Yargılamayı Sürüncemede Bırakma Amacıyla Kullanılması.....	97
4. İade Yargılamasında Tercüman Yardımından Yararlanma ve Savunma Hakkı.....	98
5. Yabancı Dildeki Telefon Görüşmelerinin Uzman Bilirkişi Tarafından Çözülmesi ve Tercüme Edilmesi.....	98
6. Yeterince Türkçe Bilmeyen Sanığın Tüm Duruşmalarda Tercüman Yardımından Yararlandırılması.....	99

7. Türkçe Bilen Sanığın Kendisini Daha İyi İfade Edebileceği Dilde Savunma Yapma Hakkı	99
8. Anadilde Savunma Talebinde Bulunan Sanığa Tercüman Hakkının Hatırlatılmaması ve Sorgusunun Yapılmaması	100
9. Tercüman Aracılığıyla Başka Dilde Savunma Hakkının Kapsamı	101
10. Tercüman Yardımından Yararlanma Hakkının Sınırları ve Hakkın Kötüye Kullanılması	102
V. KANUNEN HAZIR BULUNMASI GEREKEN DİĞER KİŞİLERİN YOKLUĞU	103

YEDİNCİ BÖLÜM

AÇIKLIK (ALENİYET) KURALININ İHLALİ

(CMK m.182-187, 289/1-f)

I. DURUŞMANIN HUKUKA AYKIRI ŞEKİLDE KAPALI YAPILMASI.....	105
1. Duruşmanın Aleniliği ve On Sekiz Yaşını Dolduran Sanık Hakkında Kapalı Duruşma Yapılamaması	106
2. Duruşmanın Aleniliği ve Hükmün Açık Duruşmada Tefhim Edilmesi Zorunluluğu	108
3. Kapalı Duruşmada Hükmün Açıklanması ve Aleniyet İlkesinin İhlali.....	109
4. On Sekiz Yaşını Dolduran Suça Sürüklenen Çocuk Hakkında Hüküm Duruşmasının Açık Yapılması Zorunluluğu.....	110
5. Kapalı Duruşmada Hükmün Açıklanması ve Aleniyet İlkesinin İhlali.....	110
6. Hükmün Açık veya Kapalı Oturumda Açıklandığının Duruşma Tutanağında Tereddütsüz Gösterilmesi.....	110
7. Kapalı Kararı Kaldırılmadan Hükmün Kapalı Duruşmada Açıklanması ve Aleniyet İlkesinin İhlali	111
8. On Sekiz Yaşını Dolduran Suça Sürüklenen Çocuğun Duruşmalarının Kapalı Yapılması ve Aleniyet İlkesinin İhlali	111
9. On Sekiz Yaşını Dolduran Suça Sürüklenen Çocuk Hakkında Duruşmanın Kapalı Yapılması ve Açıklık Kuralının İhlali	112

10. On Sekiz Yaşını Dolduran Suça Sürüklenen Çocuk Hakkında Duruşmanın Aleni Yapılması Zorunluluğu	112
II. HÜKMÜN ALENİ AÇIKLANMAMASI	112
1. Kapalı Duruşmada Hükmün Tefhimi Nedeniyle Bozma.....	114
2. Kapalı Kovuşturmada Dahî Hükmün Açık Açıklanması Zorunluluğu	114
3. Son Celsenin Kapalı Yapılmasıyla Hükmün Aleni Açıklanmaması	114
III. ALENİYET İLKESİNİ İHLAL EDEN DİĞER İŞLEMLER.....	114

SEKİZİNCİ BÖLÜM

GEREKÇESİZ HÜKÜM KURULMASI

(CMK m.230, 232, 289/1-g; Anayasa m.141)

I. HİÇ GEREKÇE GÖSTERİLMEMESİ	117
II. ŞEKLİ GEREKÇEYLE HÜKÜM KURULMASI	119
III. DELİLLERİN TARTIŞILMAMASI.....	120
IV. İDDİA VE SAVUNMALARIN DEĞERLENDİRİLMEMESİ	122
V. ÇELİŞKİLİ GEREKÇE KURULMASI	124
VI. GEREKÇE İLE HÜKÜM SONUCU ARASINDAKİ ÇELİŞKİLER	126
VII. GEREKÇE İLE İLGİLİ YARGITAY UYGULAMASI	128
1. HAGB Sonrası Açıklanan Hükmün Yeniden ve Yeterli Gerekçeyle Kurulması	128
2. Hukuka Aykırı Arama Sonucu Elde Edilen Delillerin Hükme Esas Alınamaması.....	128
3. Kışkırtıcı Ajan Tarafından Suça Teşvik ve Hukuka Aykırı Arama Delillerinin Hükme Esas Alınamaması.....	129
4. Şirket Malvarlığının Müsaderesinde Araştırma ve Gerekçe Zorunluluğu	129
5. Eksik Araştırma ve Yetersiz Gerekçeyle Müsadere Kararı Verilememesi.....	130
6. Adli Arama Gerektiren Olayda Önleme Aramasına Dayanılamaması ve Gerekli Araştırmanın Yapılması	130

7. Yaş Konusundaki Hata Savunmasının Araştırılmaması ve Yetersiz Gerekçe.....	131
8. WhatsApp Yazışmalarının Aidiyeti Araştırılmadan ve Teknik Deliller Toplanmadan Hüküm Kurulması	131
9. Deliller ile Sonuç Arasında Bağ Kurulmaması ve Gerekçesiz Hüküm	131
10. Hukuka Aykırı Aramayla Elde Edilen Delile Dayanılarak Mahkûmiyet Hükümü Kurulması	132
11. Usulüne Uygun Arama Kararı Bulunmaksızın Elde Edilen Kaçak Eşyanın Hükme Esas Alınması	132
12. Zimmet Suçuna İştirakin Somut Delillerle Ortaya Konulmaması ve Varsayımsal Tespitlerle Hüküm Kurulması	133
13. Lehe Hükümlerin Uygulanmamasının Yasal ve Yeterli Gerekçeye Dayandırılmaması.....	133
14. Gümrük Görevlilerinin Yetki Alanı Dışında Yaptığı Aramayla Elde Edilen Delillere Dayanılarak Mahkûmiyet Hükümü Kurulması	134
15. Suçun Cebir veya Tehdit Unsurunun Hangi Delillerle Gerçekleştiğinin Açıklanmaması ve Yetersiz Gerekçe	134
16. Gerekçe ile Hüküm Fıkrası Arasında Çelişki Bulunması ve Kazanılmış Hakkın Gözetilmemesi	135
17. Pasif Direnme Fiilinin Cebir veya Tehdit Unsuru Açıklanmadan Suç Olarak Kabul Edilmesi ve Yetersiz Gerekçe.....	135
18. Cumhuriyet Savcısının Emir ve Talimatı Olmaksızın Sanal Ortamda Elde Edilen Delillerin Hukuka Uygunluğunun Değerlendirilmesi	136
19. Hakaret Suçunu Oluşturan Sözlerin Belirlenmemesi ve Gerekçede Tartışılmaması	136
20. Propaganda İçeriği Taşıdığı Kabul Edilen Materyallerin Somutlaştırılmaması ve Genel-Soyut Gerekçeyle Hüküm Kurulması	137
21. Temel Cezanın Artırılması, Takdiri İndirimin Uygulanmaması ve Hata Savunmasının Değerlendirilmemesinde Yetersiz Gerekçe.....	137

22. Mahkûmiyet Hükümünde Deliller ile Sonuç Arasında Bağ Kurulmaması ve Yetersiz Gerekçe	138
23. Hukuka Aykırı Arama Sonucu Elde Edilen Delillerin Hükme Esas Alınmaması.....	138
24. Önceki Karara Atıfla Yetinilerek Hüküm Kurulması ve Gerekçe Zorunluluğu	139
25. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hâl Gerekçelendirilmeden Cumhuriyet Savcısınca Verilen Arama Emrinin Hukuka Aykırılığı	140
26. HAGB Sonrasında Açıklanan Yeni Hükümün Bağımsız, Açık ve Denetlenebilir Gerekçe İçermesi Zorunluluğu.....	141
27. Her Bir Eylem ve Sanık Yönünden Ayrı Değerlendirme Yapılmadan Genel İfadelerle Mahkûmiyet Kurulması.....	141
28. Konut Aramasında Arama Tanıklarının Bulundurulmaması Nedeniyle Elde Edilen Delillerin Hukuka Aykırılığı	142
29. HAGB Sonrasında Açıklanan Hükümün Önceki Karara Atıfla Yetinilmeksizin Gerekçeli Olarak Kurulması Zorunluluğu.....	143
30. Gerekçeli Karar Açıklanmadan Kanun Yolu Süresinin Başlatılamaması.....	144

DOKUZUNCU BÖLÜM

SAVUNMA HAKKININ SINIRLANDIRILMASI

(CMK m.147, 176, 191, 206, 216, 225, 226, 289/1-h)

I. SAVUNMA İÇİN YETERLİ SÜRE VERİLMEMESİ	145
A. SANIĞIN İDDİANAMEDEN HABERDAR EDİLMESİ (CMK M.176).....	147
1. İddianamenin Tebliği ile Sorgu Arasında Bir Haftalık Süre Bırakılmaması ve Savunma Hakkının Kısıtlanması	147
2. HAGB Denetim Süresinin İyi Hâlli Geçirilmesi Sonrasında Duruşma Açılmadan Düşme Kararı Verilememesi	147
3. HAGB Sonrasında Hükümün Açıklanması İçin Sanığın Usulüne Uygun Çağırılması ve Savunmasının Alınması Zorunluluğu	148
4. Esas Hakkındaki Mütalaaya Karşı Savunma İçin Makul Süre Verilmesi Zorunluluğu	148

5. Esas Hakkındaki Mütalaaya Karşı Savunma Hakkının Etkin Biçimde Kullanılması.....	148
6. İddianamenin Tebliği ile Sorgu Arasında En Az Bir Haftalık Hazırlık Süresine Uyulması.....	149
7. İddianamenin Tebliğ Edilmemesi Hâlinde Sanığa Savunmasını Hazırlaması İçin Süre Tanınması Zorunluluğu	149
8. Bozma Sonrasında Sanığın Usulüne Uygun Şekilde Duruşmaya Çağırılması Zorunluluğu	150
9. HAGB Sonrasında Hükmün Açıklanabilmesi İçin Meşruhatlı Davetiye ve Savunma Hakkı	150
10. Tedavi ve Denetimli Serbestlik Tedbirine Uyulmadığı İddiasında Sanığın Usulüne Uygun Olarak Uyarılması ve Dinlenmesi Zorunluluğu.....	150
B. SORGU SIRASINDA HAKLARININ BİLDİRİLMESİ (CMK M.147).....	151
1. HAGB Kararı Öncesinde ve Hükmün Açıklanması Aşamasında Sanığın Usulüne Uygun Sorgusunun Yapılması Zorunluluğu.....	151
2. Sanığın Kimliği Tespit Edilmeden ve CMK m.147'deki Hakları Hatırlatılmadan Savunmasının Alınamaması	151
3. İddianame ve Ekleri Okunmadan ve Yasal Hakları Hatırlatılmadan Sanığın Sorgusunun Yapılamaması.....	151
4. Sanığın Sorgusu Yapılmadan Gıyabında Mahkûmiyet Hükmü Kurulamaması.....	152
5. Sanığın Usulüne Uygun Savunması Alınmadan Hüküm Kurulamaması.....	152
C. DURUŞMANIN ERTELENMESİ VEYA SAVUNMA İÇİN SÜRE VERİLMESİ (CMK M.190)	153
1. İddianamenin Öncelikle Sanığın Bildirdiği Adrese Tebliği ve Savunma İçin Hazırlık Süresi Tanınması	153
2. Müdafinin Sağlık Mazeretinin Gerekçesiz Reddedilerek Esas Hakkındaki Mütalaaya Karşı Savunma İmkânının Kısıtlanması	153

3.	İddianame Tebliğ Edilmeden ve Savunma İçin Hazırlık İmkânı Tanınmadan Yargılamaya Devam Edilememesi.....	153
4.	İddianamenin Sanığa Tebliğ Edilmemesi ve Duruşmaya Ara Verme Hakkının Hatırlatılmaması.....	154
5.	İddianamenin Tebliği ile Duruşma Arasında En Az Bir Haftalık Süre Bulunması ve Ara Verme Hakkının Hatırlatılması	154
D.	SANIĞIN ESAS HAKKINDA MÜTALAAYA KARŞI SAVUNMA YAPABİLMESİ (CMK M.216).....	155
1.	Cumhuriyet Savcısının Usulüne Uygun Esas Hakkında Mütalaasının Alınması, Savunma İmkânı Tanınması ve Son Sözün Sanığa Verilmesi Zorunluluğu	155
2.	Hukuka Aykırı Görüntü Kaydından Elde Edilen Kimlik Tespiti ve İkrarın Hükme Esas Alınamaması	155
3.	Bozma Sonrasında Cumhuriyet Savcısının Usulüne Uygun Esas Hakkında Mütalaasının Alınması Zorunluluğu	156
4.	Bozma Sonrasında Esas Hakkında Mütalaanın Açık ve Yeterli Olması Zorunluluğu	156
5.	Tanıkların Usulüne Uygun Dinlenmesi ve Sanığa Tanıkları Sorgulama İmkânı Tanınması.....	156
6.	Cumhuriyet Savcısının Esas Hakkındaki Mütalaasının Açık, Anlaşılır ve Uygulanması İstenen Kanun Maddelerini İçermesi Zorunluluğu	157
7.	Tanığın Duruşmada Dinlenmeden Soruşturma Aşamasındaki İfadesine Dayanılarak Mahkûmiyet Hükümü Kurulması	157
8.	Bozma Sonrası Yargılamada Sanığın Duruşmadan Usulüne Uygun Şekilde Haberdar Edilmesi Zorunluluğu	158
E.	SANIĞIN SUÇ VASFININ DEĞİŞMESİ HÂLİNDE EK SAVUNMA HAZIRLAYABİLMESİ (CMK M.226).....	158
1.	İddianamede Gösterilmeyen TCK m.43/2'nin Uygulanabilmesi İçin Ek Savunma Hakkı Verilmesi.....	158
2.	İddianamedeki Sevk Maddesinden Farklı Bir Nitelikli Hâlin Uygulanması İçin Ek Savunma Hakkı Verilmesi	158

3. Görevsizlik Kararı Sonrasında Değişen Suç Vasfı Nedeniyle Ek Savunma Hakkı Verilmesi	159
4. İcrai Davranışla Görevi Kötüye Kullanma Suçundan Açılan Davada İhmali Davranış Nedeniyle Hüküm Kurulması İçin Ek Savunma Hakkı Verilmesi	159
5. Olası Kastla Öldürme Yerine Yardım veya Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi Suçunun Oluşması ve Ek Savunma Hakkı	160
6. Olası Kast Hükümünün Uygulanmaması Hâlinde Ek Savunma Hakkı Verilmesi ve Zincirleme Suç	160
7. Verileri Hukuka Aykırı Olarak Ele Geçirme Yerine Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçunun Oluşması ve Ek Savunma Hakkı	161
8. İddianamede Yer Almayan Alenen Hakaret Nitelikli Hâlinin Uygulanması İçin Ek Savunma Hakkı Verilmesi	161
9. Sanık Lehine Haksız Tahrik Hükümünün Uygulanmaması Hâlinde Ek Savunma Hakkı	162
10. İcrai Davranışla Görevi Kötüye Kullanma Yerine İhmali Davranıştan Hüküm Kurulması İçin Ek Savunma Hakkı	162
II. SANIĞIN MÜDAFİ YARDIMINDAN YARARLANDIRILMAMASI	
1. Müdafiden Yararlanma Hakkı ve Zorunlu Müdafilik	165
2. Müdafinin İstifası Hâlinde Yeni Müdafî Görevlendirilmesi	165
3. Müdafî Yardımından Yararlanma ve Dosyadaki Delillere Etkin Erişim Hakkı	165
4. Vekâletname Bulunmasa Dahi Avukatın Müdafilik Sıfatını Kazanması	166
5. Duruşmaya Bizzat Katılma Talebine Rağmen SEGBİS veya Yoklukta Yargılama Yapılması	166
6. İstem Üzerine Müdafî Görevlendirilmesi Zorunluluğu	167
7. Müdafinin Görevinin Hükümün Kesinleşmesiyle Sona Ermesi (Uyarlama Yargılaması)	167
8. Zorunlu Müdafî Hazır Bulunmadan Hüküm Kurulması	168
9. Seçilmiş Müdafî Varken Barodan Zorunlu Müdafî Görevlendirilememesi	168

10. Hükmün Kesinleşmesinden Sonra Müdafilik İlişkisinin Sona Ermesi ve Uyarılama Yargılamasında Tebligat.....	168
III. İDDİANAMENİN USULÜNE UYGUN TEBLİĞ EDİLMEMESİ.....	169
1. MERNİS Adresine Doğrudan Tebligat, Bir Haftalık Süre İhlali ve İddianamenin Okunmaması.....	171
2. İddianame Tebliğ Edilmeden Yüzüne Okunması ve Ara İsteme Hakkının Hatırlatılmaması.....	171
3. İddianamenin Hiç Tebliğ Edilmemesiyle Aynı Celsede Hüküm Kurulması	171
4. Tek Başına İddianamenin Duruşmada Okunmaması Her Zaman Bozma Sebebi Değildir.....	172
IV. EK SAVUNMA HAKKININ VERİLMEMESİ.....	172
V. SON SÖZÜN SANIĞA VERİLMEMESİ.....	174
1. Hükümden Önce Son Sözün Mutlaka Sanığa Verilmesi Zorunluluğu	176
2. Son Söz Hakkının Sanığa Ait Olması ve Müdafinin Bu Hakkın Sahibi Olmaması.....	176
3. Hükümden Önce Hazır Bulunan Sanığa Son Söz Verilmesi Zorunluluğu	177
4. Son Sözden Sonra Müdafie Söz Verilmesi ve Son Söz Hakkının Sanığa Ait Olması.....	178
5. Hazır Bulunan Sanığa Son Söz Verilmeden Hüküm Kurulamayacağı.....	179
VI. DELİL SUNMA HAKKININ ENGELLENMESİ	179
A) SANIĞIN SAVUNMA DELİLLERİNİN TOPLANMASI İSTEMİ.....	181
1. HAGB Denetim Süresinin İyi Hâlli Geçirilmesi Sonrasında Düşme Kararının Duruşma Açılarak Verilmesi Zorunluluğu	181
2. HAGB Sonrasında Hükmün Açıklanabilmesi İçin Sanığın Usulüne Uygun Çağırılması ve Savunmasının Alınması Zorunluluğu	182

3. HAGB Hükümünün Açıklanmasından Önce Sanığa Meşruhatlı Davetiye Gönderilmesi ve Savunmasının Alınması Zorunluluğu	183
4. Sanığın Savunmasında Bildirdiği Tanığın Araştırılıp Dinlenmeden Hüküm Kurulması Eksik Araştırmadır	184
5. İddianamenin Tebliği ile Duruşma Arasında Bir Haftalık Hazırlık Süresine Uyulmamasının Sonradan Usulüne Uygun Savunma Alınarak Giderilebilmesi.....	184
6. Görevsiz Mahkemede Yapılan İşlemlerin Hükme Esas Alınabilmesi ve Delillerin Duruşmada Tartışılması Zorunluluğu	185
B) DELİLLERİN ORTAYA KONULMASI VE REDDİ	187
1. Görgü Tanıklarının Dinlenmeden Hüküm Kurulması	187
2. Duruşmaya Çağrılan Görgü Tanığının Dinlenmeden Hüküm Kurulması	187
3. Sanığın Yokluğunda Ortaya Konulan Delillerin Kendisine Bildirilmemesi	188
4. Görgü Tanıkları Dinlenmeden ve Beyanları Duruşmada Okunmadan Hükme Esas Alınamaz	188
5. Hukuka Aykırı Arama Sonucu Elde Edilen Delillerin Hükme Esas Alınamaması.....	189
VII. TANIK DİNLETME HAKKININ SINIRLANDIRILMASI	189
1. Sanığın Son Oturumda Hazır Bulundurulmaması Nedeniyle Savunma Hakkının Kısıtlanması	191
2. SEGBİS ile Yargılama ve Hazır Edilen Tanığın Dinlenmemesi Nedeniyle Savunma Hakkının Kısıtlanması.....	192
3. Huzurda Savunma Yapma Talebi Karara Bağlanmadan SEGBİS Yoluyla Yargılamanın Tamamlanması	192
4. Genel ve Klişe Gerekçelerle Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkının Sınırlandırılması	193
5. Zorunluluk Bulunmadan Sanığın SEGBİS ile Savunma Yapmaya Zorlanması.....	193
6. SEGBİS ile Katılmayı Reddeden Sanığın Duruşmada Hazır Bulundurulmaması.....	194

7. Teknik Aksaklık Nedeniyle Sağlıklı Savunma Yapılamamasına Rağmen SEGBİS ile Hüküm Kurulması.....	194
8. Duruşmada Hazır Bulunma Hakkının Somut Zorunluluk Bulunmadan Sınırlandırılması	195
9. Duruşmada Hazır Bulunma ve Tanıklara Soru Sorma Hakkının Kısıtlanması	195
10. Savunmanın Kesilmesi ve Son Söz Aşamasında Savunma Talebinin Karşılanmaması	196
11. Tarafsızlığı Şüpheye Düşüren İhsas-ı Rey ve Yasaklı Hâkimin Hükme Katılması	197
A) TANIK VEYA UZMAN KİŞİNİN MAHKEMEYE DOĞRUDAN GETİRİLEREK DİNLETİLMESİ HAKKI	197
1. Hazır Edilen Tanıkların Dinlenmemesi Savunma Hakkını Kısıtlar	198
2. Duruşmada Hazır Edilen Savunma Tanığının Dinlenmemesi Savunma Hakkının Kısıtlanmasıdır.....	199
3. Olayın Tek Tanığının Duruşmada Hazır Edilmesine Rağmen Dinlenmemesi CMK m.178'e Aykırıdır	200
4. Hazır Edilen Tanığın Dinlenmesinin Zorunluluğu	201
5. Maddi Gerçeğin Ortaya Çıkarılması İçin Tanığın Dinlenmesi ve Eksik Araştırmanın Tamamlanması	202
VIII. BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ TALEBİNİN HUKUKA AYKIRI REDDİ.....	202
1. Teknik Bilgi Gerektiren Uyuşmazlıkta Bilirkişi İncelemesi Yapılması Zorunluluğu.....	204
2. Hileli İflas Soruşturmasında Uzman Bilirkişi Kurulundan Rapor Alınması	205
3. Depremde Yıkılan Binada Belediye Görevlilerinin Cezai Sorumluluğunun Belirlenmesi	205
4. Azledilen Avukatın Müvekkile Ait Parayı Alması ve Vekâlet Ücreti Alacağıının Araştırılması	206
5. El Yazısının Aidiyetinin Bilirkişi İncelemesiyle Belirlenmesi.....	207
6. Çelişkili Bilirkişi Raporlarının Yeni Bir Uzman Heyet Raporuyla Giderilmesi	207

7. Turistik Gezi Sırasında Meydana Gelen Ölüm ve Yaralanmalarda Kusurun Uzman Bilirkişiyle Belirlenmesi	208
8. Yargılamanın Yenilenmesinin Yeni Delille Sınırlı Olması	208
9. İş Kazasında İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüğünün Bilirkişi İncelemesiyle Belirlenmesi	209
10. Kooperatif Yöneticisinin Nitelikli Dolandırıcılık Suçunda Eksik İnceleme	209
IX. DOSYAYA ERİŞİM HAKKININ ENGELLENMESİ	210
1. Gizlilik Kararı Bulunmayan Soruşturma Dosyasının Avukat Tarafından İncelenmesi	212
2. Müdafinin Soruşturma Dosyasını Kalemde veya Ön Büroda İnceleme Yetkisi	213
3. Vekâletname veya Görevlendirme Bulunmaksızın Soruşturma Dosyasının İncelenememesi	213
4. Soruşturmanın Gizliliği ile Basın Özgürlüğü ve Haber Verme Hakkı Arasındaki Sınır	214
5. Uyarılama Yargılamasında Zorunlu Müdafî Görevlendirilmesinin Gerekli Olmaması.....	214
X. SUÇ VASFININ DEĞİŞTİRİLMESİNE RAĞMEN SAVUNMA ALINMAMASI	215

ONUNCU BÖLÜM

HUKUKA AYKIRI YÖNTEMLERLE ELDE EDİLEN DELİLE DAYANILMASI

(Anayasa m.38/6; CMK m.206, 217, 230, 289/1-i)

I. HUKUKA AYKIRI ARAMA SONUCU ELDE EDİLEN DELİLLER	219
1. Arama Kararı veya Yazılı Arama Emrinin Bulunup Bulunmadığının Araştırılması	221
2. İç Çamaşırında Yapılan Aramanın Kaba Üst Araması Sınırlarını Aşması	221
3. Çantada Yapılan Aramanın Yoklama ve Kontrol Kapsamında Değerlendirilememesi.....	222
4. Arama Kararı Bulunmadan Yapılan Üst Araması ve Hukuka Aykırı Delil.....	222

5. Önleme Araması Kararına Dayalı Araç Aramasının Hukuka Uygunluğu	223
6. Rızaya Dayalı İşyeri Aramasının Hukuka Aykırılığı	223
7. Hukuka Aykırı Arama Sonucunda Ulaşılan Mağdur ve Tanık Beyanlarının Delil Olarak Kullanılamaması.....	224
8. Hukuka Aykırı Arama Kararı Verilmesi Suretiyle Görevi Kötüye Kullanma.....	224
9. Cumhuriyet Savcısının Görevlendirmesi Olmaksızın Yapılan Arama ve Elkoymanın Hukuka Aykırılığı.....	225
10. Arama Sırasında İki İşlem Tanığı Bulundurulmaması ve Hukuka Aykırı Delil	225
11. İşyerinde Arama Sırasında İki İşlem Tanığı Bulundurulmaması ve Elde Edilen Delilin Hukuka Aykırılığı.....	226
12. Tek İşlem Tanığıyla Yapılan Aramanın Hukuka Uygunluğu.....	228
13. Arama Kararı Bulunmaksızın Rızayla Teslim Edilen Kaçak Sigaraların Hukuka Aykırı Delil Niteliği	228
14. Önleme Araması Kararının Adli Arama Yerine Kullanılamaması ve Hukuka Aykırı Delil	229
15. Arama Kararı Bulunmaksızın Yapılan Kaba Üst Kontrolü ile Kapalı Eşyanın Aranmasının Birbirinden Ayrılması.....	231
16. İhbar Sonrası Sanığın Eşyasında Arama Kararı Olmaksızın Yapılan Kontrol ve Rızai Teslim.....	234
17. İhbar Üzerine Arama Yapılması, Suçüstü Hâlinin Bulunmaması ve Arama Kararı Olmaksızın Elde Edilen Delilin Hukuka Aykırılığı.....	237
18. Rızai Teslim, Kolluğun Suça Teşviki ve Arama Kararı Bulunmaksızın Elde Edilen Delillerin Hukuka Aykırılığı.....	238
19. Açıkta ve Gözle Görülür Suç Eşyasının Muhafaza Altına Alınması Arama Sayılmaz	238
20. İdari Denetim Yetkisi Gizli veya Kapalı Yerlerin Aranmasını Kapsamaz.....	239
21. Kolluğun Suça Teşvik Ederek Elde Ettiği Delilin Hukuka Aykırılığı	239
22. Rızai Teslim, Arama Kararı veya Yazılı Arama Emri Zorunluluğunu Ortadan Kaldırmaz.....	239

23. Kolluğun Savcı Talimatı Olmaksızın Suça Teşvik Ederek Delil Elde Etmesi ve Arama Kararı Bulunmaksızın Teslim Alınan Eşyanın Hukuka Aykırı Delil Niteliği	240
24. Önleme Araması Kararı ve Cumhuriyet Savcısının Talimatıyla Araçta Ele Geçirilen Delilin Hukuka Uygunluğu.....	241
25. Emniyette Yapılan Detaylı Üst Aramasının Adli Arama Kararı Bulunmaması Nedeniyle Hukuka Aykırılığı	241
26. Önceden Yürütülen Soruşturmada Arama Kararı Alınmadan Şüphelinin Elindeki Poşetin Aranmasının Hukuka Aykırılığı.....	242
27. Arama Kararı Bulunmayan Araçta Sanığın Rızasıyla Teslim Ettiği Kaçak Eşyanın Hukuka Aykırı Delil Niteliğinde Olması	243
28. Arama Tedbirinin Hukuka Uygunluğu, Durdurma–Kontrol Yetkisinin Sınırları ve Adli Arama Kararı Gerekliliği	245
29. Araçta Arama Kararı Bulunmaksızın Uyuşturucu Madde Ele Geçirilmesi.....	245
30. Kapalı Poşet İçerisinde Bulunan Kaçak Sigaraların Arama Kararı Olmaksızın Ele Geçirilmesi.....	246
II. HUKUKA AYKIRI ELKOYMA SONUCU ELDE EDİLEN DELİLLER	247
1. Cumhuriyet Savcısının Talimatı Olmaksızın Kolluk Tarafından Yapılan Arama ve El Koymanın Hukuka Aykırılığı	249
2. Elkoyma İşleminin Hukuka Uygunluğu ve Cumhuriyet Savcısının Emri.....	249
3. El Konulan Eşyanın Makul Sürede İade Edilmemesi ve Değer Kaybından Doğan Tazminat	250
4. Elkoyma İşleminin Hukuka Uygunluğu ve Hâkim Onayı.....	251
5. Elkoymanın Süresinde Hâkim Onayına Sunulmaması ve Tazminat Hakkı	251
6. Cumhuriyet Savcısının Talimatı Olmaksızın Yapılan Arama ve Elkoymanın Hukuka Aykırılığı.....	252
7. Cumhuriyet Savcısının Görevlendirmesi Olmaksızın Yapılan Elkoyma İşleminin Hukuka Aykırılığı	252
8. Makul Şüphe Oluşmasından Sonra Arama Kararı Alınmadan Yapılan Arama ve Elkoymanın Hukuka Aykırılığı	253

9. Cumhuriyet Savcısının Talimatı Olmaksızın Gerçekleştirilen Arama ve Elkoymanın Hukuka Aykırılığı.....	254
10. Kamuya Açık Olmayan İşyerinde Arama ve Elkoyma İçin CMK Hükümlerine Uyulması Zorunluluğu.....	254
III. HUKUKA AYKIRI İLETİŞİMİN DENETLENMESİ	
KARARLARI.....	255
1. Katalog Suç Dışında İletişimin Denetlenmesiyle Elde Edilen Kayıtların Hukuka Aykırı Delil Niteliği.....	257
2. Katalog Suç Olmayan Suç Bakımından İletişimin Denetlenmesi Kayıtlarının Delil Olarak Kullanılamaması.....	257
3. Katalog Suç Olmayan Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçunda İletişimin Tespiti ve Fiziki Takip Delillerinin Kullanılamaması.....	258
4. Hukuka Aykırı Ortam Dinlemesiyle Elde Edilen Ses Kayıtlarının Delil Olarak Kullanılamaması.....	259
5. Taraflar Arasındaki Konuşmanın Gizlice Kaydedilmesi ve Özel Hayatın Gizliliğinin İhlali.....	260
6. CMK m.135 Koşulları Bulunmadan İletişimin Dinlenmesine Devam Edilmesi ve Görevi Kötüye Kullanma.....	260
7. Arama ve Elkoyma Kararı Olmaksızın Cep Telefonunun İncelenmesi ve Hukuka Aykırı Delil.....	261
8. Suçun Mağduru Tarafından Yapılan Ses Kaydının Hukuka Uygun Delil Sayılması.....	261
9. Yabancı Dildeki İletişim Kayıtlarının Çözümünün Yeminli Bilirkişi Tarafından Yapılması.....	262
10. Hukuka Aykırı Ortam Dinlemesiyle Elde Edilen Ses Kayıtlarının Delil Olarak Kullanılamaması.....	262
IV. HUKUKA AYKIRI TEKNİK ARAÇLARLA İZLEME.....	263
1. Gizli Soruşturmacı Kararının Teknik Araçlarla İzleme Yetkisi Vermemesi.....	265
2. Araç İçindeki Kapalı Eşyada Arama Kararı Olmaksızın Elde Edilen Delilin Hukuka Aykırılığı.....	266
3. Teknik Araçlarla İzleme Kararı Olmaksızın Gizli Soruşturmacı Tarafından Yapılan Kayıtların Hukuka Aykırılığı.....	266

4. Teknik Araçla İzlemede Suç Faaliyetinin Tespit Edilememesi ve Şüphenin Sanık Aleyhine Yorumlanamaması	267
5. Teknik Araçla İzleme Kararı Bulunmaksızın Gizli Soruşturmacı Tarafından Yapılan Kayıtların Hukuka Aykırılığı	267
V. HUKUKA AYKIRI GİZLİ SORUŞTURMACI İŞLEMLERİ.....	268
1. Gizli Soruşturmacı Görevlendirme Kararının Teknik Araçla İzleme ve Kayıt Yetkisi Vermemesi.....	270
2. Cumhuriyet Savcısının Talimatı Olmaksızın Kolluğun Kendiliğinden Delil Toplaması ve Hukuka Aykırı Delillerin Dışlanması	271
3. Gizli Soruşturmacının Suçu Ortaya Çıkarmakla Yetinmesi ve Yeni Suç İşlemeye Teşvik Edememesi.....	271
4. Gizli Soruşturmacı Tarafından Birden Fazla Uyuşturucu Alımı Yapılmasının Zincirleme Suç Oluşturmaması	272
5. Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesinin Sınırları ve Birden Fazla Kontrollü Alımın Zincirleme Suç Oluşturmaması	273
6. Gizli Soruşturma Yapan Kolluk Görevlisi, Kışkırtıcı Ajan Yasağı ve Tutanak Düzenleyicilerinin Dinlenmesi	273
VI. HUKUKA AYKIRI İFADE VE SORGU İŞLEMLERİ.....	275
1. Şüphe Somutlaştıktan Sonra Hakları Hatırlatılmadan ve Müdafî Bulunmaksızın Alınan Kolluk Beyanının Hükme Esas Alınamaması	277
2. Müdafisiz Kolluk İfadesinin Tek Başına Mahkûmiyete Esas Alınamaması	277
3. Cumhuriyet Savcısının Bilgisi Dışında Gizli Faaliyet Yürüten Kolluğun Elde Ettiği Deliller ile Müdafisiz Kolluk İfadesinin Hükme Esas Alınamaması	278
4. CMK m.148/4 Hükümünün Zorunlu Müdafilik Halleriyle Sınırlı Olmaması	279
5. Aynı Olayla İlgili Şüphelinin İkinci ve Sonraki İfadelerinin Ancak Cumhuriyet Savcısı Tarafından Alınabilmesi	279

VII. İŞKENCE VEYA KÖTÜ MUAMELE İLE ELDE EDİLEN DELİLLER.....	280
VIII. HUKUKA AYKIRI DİJİTAL DELİLLER.....	283
1. Rızaya Dayalı Cep Telefonu İncelemesinin CMK m.134 Kapsamında Hukuka Aykırı Delil Niteliğinde Olması.....	285
2. CMK m.134 Kapsamında Cep Telefonunda Arama ve Dijital Verilerin İncelenmesi	285
3. CMK m.134 Kapsamında Bilgisayarlarda Arama ve Elkoyma Usulüne Uyulmaksızın Elde Edilen Dijital Deliller	286
4. CMK m.134 Uyarınca Karar veya Yazılı Emir Olmadan Cep Telefonundaki WhatsApp Mesajlarının İncelenememesi	287
5. CMK m.134 Kapsamında Cep Telefonunun Hâkim Kararı veya Cumhuriyet Savcısının Yazılı Emri Olmadan İncelenmesi.....	289
IX. HUKUKA AYKIRI TEŞHİS İŞLEMLERİ.....	290
1. Teşhis İşleminin Usulüne Uygun Yapılması ve Delil Değeri.....	292
2. Teşhiste İlk Yanılmanın Sonraki Usulüne Uygun Teşhisin Delil Değerini Ortadan Kaldırmaması.....	293
3. Teşhis İşleminin Delil Değeri ve Teşhisteki Çelişkilerin Değerlendirilmesi	295
4. Tek Fotoğraf Üzerinden Yaptırılan Teşhisin PVSK Ek m.6'ya Aykırılığı ve Delil Değeri.....	297
X. ZEHİRLİ AĞACIN MEYVESİ NİTELİĞİNDEKİ DELİLLER	299

ON BİRİNCİ BÖLÜM

KESİN HUKUKA AYKIRILIK HÂLLERİNİN TESPİTİ

I. DOSYA İNCELEME YÖNTEMİ	303
II. DURUŞMA TUTANAKLARININ İNCELENMESİ	305
III. GEREKÇELİ KARARIN DENETLENMESİ.....	307
IV. İSTİNAF DİLEKÇESİNDE İLERİ SÜRÜLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	309
V. TEMYİZ DİLEKÇESİNDE İLERİ SÜRÜLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	312
VI. RESEN DİKKATE ALINACAK HUKUKA AYKIRILIKLAR	315

ON İKİNCİ BÖLÜM

HÂKİMİN DAVAYA BAKAMAMASI VE REDDİ

I.	HÂKİMİN DAVAYA BAKAMAYACAĞI HALLER	319
1.	Hâkimin Davaya Bakamayacağı Hâller, Tarafsızlığını Şüpheyeye Düşüren Sebepler ve Hâkimin Reddi.....	320
2.	Hâkimin Davaya Bakamayacağı Hâller ve Görev Yasakları.....	321
3.	Suç Duyurusunda Bulunan Hâkimin Aynı Davada Yargılama Yapması	323
4.	Önceki Hükme Katılan Hâkimin Aynı Hükümün Kanun Yolu İncelemesine Katılamaması	324
5.	Cumhuriyet Savcısının Düzenlediği İddianameye Eşi Olan Hâkimin Bakması	325
6.	Eşi Cumhuriyet Savcısı Olan Hâkimin İddianame Üzerine Açılan Davaya Bakması ve Tarafsızlık İlkesi.....	326
II.	YARGILAMAYA KATILAMAYACAK HÂKİM	328
1.	Yargılamanın Yenilenmesi Talebinde Önceki Hükümü Veren Hâkimin Görev Yapamaması	329
2.	Yargılamanın Yenilenmesi Talebinin Kabul Edilebilirlik Aşamasında Önceki Hükümü Veren Hâkimin Görev Yapamaması	331
3.	Yargılamanın Yenilenmesi Talebinde Önceki Hükümü Veren Hâkimin Görev Yapamaması	333
4.	Yargılamanın Yenilenmesi Sürecinde Önceki Yargılamada Görev Alan Hâkimin Görev Yasağı	333
5.	İlk Derece Yargılamasına Katılan Hâkimin Aynı Hükümün İstinaf İncelemesine Katılamaması	334
6.	Soruşturma Aşamasında Tutukluluk Hakkında Karar Veren Hâkimin Aynı Dosyanın İstinaf İncelemesine Katılamaması.....	334
7.	Mahkûmiyet Hükümüne Katılan Hâkimin Yargılamanın Yenilenmesi Talebini İnceleyememesi	335
8.	Yargılamanın Yenilenmesinin Tüm Aşamalarında Önceki Yargılamada Görev Alan Hâkimin Görev Yasağı	335
9.	Önceki Yargılamada Görev Alan Hâkimin Yargılamanın Yenilenmesi Talebinin Kabul Edilebilirliğini İnceleyememesi.....	336

10. Yargılamanın Yenilenmesine Konu Hükümü Veren Hâkimin Yenileme Talebinin Kabul Edilebilirliğini İnceleyememesi	336
11. Soruşturma Aşamasında Tutukluluk Kararı Veren Hâkimin Aynı Dosyanın İstinaf İncelemesine Katılamaması.....	337
12. İddianamenin İadesi Kararına Katılan Hâkimin Aynı Karara Yönelik İtiraz İncelemesine Katılamaması.....	337
13. Önceki Hükümü Veren Hâkimin Yargılamanın Yenilenmesi Talebini İnceleyememesi	338
14. Aynı Sanık ve Olay Hakkında Daha Önce Karar Veren Hâkimin Tarafsızlığının Şüpheye Düşmesi ve Çekinmesi	338
15. Önceki Yargılamada Görev Yapan Hâkimlerin Yargılamanın Yenilenmesi Talebini İnceleyememesi	339
16. HAGB Kararına Katılan Hâkimin Aynı Karara Yönelik İtiraz İncelemesine Katılamaması	339
17. Mahkûmiyet Hükümünü Veren Hâkimin Yargılamanın Yenilenmesi Talebine İlişkin İtiraz İncelemesine Katılamaması	340
18. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Hüküm Veren Mahkeme Heyetinde Yer Alması.....	340
19. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Aynı Davada Hâkim Olarak Görev Yapması	341
20. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Davaya Hâkim Sıfatıyla Bakmasının Tarafsızlık İlkesine Aykırılığı	341
21. Yargılamanın Yenilenmesi Talebinin Önceki Yargılamada Görev Almayan Farklı Bir Hâkim Tarafından İncelenmesi	342
22. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Aynı Davada Hâkim Olarak Görev Yapmasının Tarafsızlık İlkesine Aykırılığı	342
23. Cumhuriyet Savcısının Düzenlediği İddianameyle Açılan Davaya Eşinin Hâkim Sıfatıyla Bakmasının Tarafsızlık İlkesine Aykırılığı.....	343
24. İlk Karara Katılan Hâkimin Aynı Karara Yönelik İtiraz İncelemesine Katılamaması	343

25. Yargılamanın Yenilenmesi Talebinin İlk Hükümü Veren Hâkimden Farklı Bir Hâkim Tarafından İncelenmesi	344
26. İlk Hükümü Veren Mahkeme Heyetindeki Hâkimlerin Yargılamanın Yenilenmesi Talebini İnceleyememesi	344
27. İnfaz Hâkimliği Kararlarına Karşı Yargılamanın Yenilenmesi Kanun Yoluna Başvurulamaması	344
28. İlk Kararı Veren Hâkimin Aynı Karara Yönelik İtirazı İnceleyememesi	345
29. Soruşturmayı Başlatan Hâkimin Aynı Olayın Kovuşturma Evresinde Görev Yapamaması	345
30. Görevsizlik Kararı Veren Hâkimin Aynı Davada Hükme Katılamaması	346
31. Görevsizlik Kararına Yapılan İtirazı İnceleyen Hâkimlerin Sonradan Aynı Davanın Yargılamasına Katılabilmesi	346
32. Tensip Zaptının Düzenlenmesine Katılan Hâkimin Sonradan Kanun Yolu İncelemesine Katılabilmesi	347
33. Görevsizlik Kararına Yapılan İtirazı İnceleyen Hâkimlerin Aynı Davanın Esasına Bakamaması	347
34. Görevsizlik Kararı Veren Hâkimin Aynı Davanın Ağır Ceza Mahkemesindeki Yargılamasına Katılamaması	348
35. Suçun Hukuki Niteliği Hakkında Görüş Bildirerek Görevsizlik Kararı Veren Hâkimin Görevli Mahkemedeki Yargılamaya Katılamaması	348
36. Görevsizlik Kararı Veren Hâkimin Aynı Davada Görevli Mahkeme Hâkimi Olarak Hüküm Kuramaması	349
37. Kanundan Kaynaklanan Görevsizlik Kararını Veren Hâkimin Sonraki Yargılamaya Katılabilmesi.....	349
III. HÂKİMİN REDDİ SEBEPLERİ VE RET İSTEMİNDE BULUNABİLECEKLER	349
1. Hâkimin Reddi Sebepleri ve Ret İsteminde Bulunabilecek Kişiler	349
2. Suç Duyurusunda Bulunan Hâkimin Davaya Bakması ve CMK m.24 Kapsamında Tarafsızlığın Şüpheye Düşmesi	351
3. Hâkimin Reddi Talebinin Usulüne Uygun İncelenmemesi ve Reddi İstenen Hâkimin Yargılamaya Devam Etmesi	352

4. Suç Duyurusunda Bulunan Hâkimin Aynı Davaya Bakmasının Tarafsızlığı Şüpheye Düşürmesi.....	352
5. Suç Duyurusunda Bulunan Hâkimin Aynı Davaya Bakmasının Tarafsızlığı Şüpheye Düşürmesi.....	353
6. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Hâkim Olarak Davaya Bakması ve Tarafsızlık Şüphesi.....	353
7. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Davaya Hâkim Olarak Bakmasının Tarafsızlık Sorunu	354
8. İddianameyi Düzenleyen Cumhuriyet Savcısının Eşinin Davaya Hâkim Olarak Bakması ve Tarafsızlık Şüphesi.....	354
9. Hâkimin Reddi Talebinin Yetkili Merci Tarafından İncelenmesi Zorunluluğu	355
10. Hukuki Yanılgının Tek Başına Hâkimin Tarafsızlığını Şüpheye Düşüren Ret Sebebi Oluşturmaması	356
11. Hâkimin Reddi İstemi Hakkında Karar Verilmeden Yargılamaya Devam Edilememesi	356
12. Mahkemenin Ek İddianame Talep Etmesinin Hâkimin Tarafsızlığını Şüpheye Düşürmesi.....	357
13. Görevsizlik Kararında Suçun Sübutuna İlişkin Kanaat Açıklanmasının Hâkimin Tarafsızlığını Şüpheye Düşürmesi.....	357
14. Soruşturma Evresindeki Her Hâkimlik İşleminin Tarafsızlığı Şüpheye Düşürmemesi	358
15. Yargılamanın Yenilenmesi İsteminin İlk Hükmü Veren Hâkim Tarafından İncelenememesi.....	358
IV. TARAFSIZLIĞINI ŞÜPHEYE DÜŞÜRECEK SEBEPLERDEN DOLAYI HAKİMİN REDDİ İSTEMİNİN SÜRESİ	359
1. Hâkimin Tarafsızlığının Sorgulanması ve Ret Hakkının Kullanılması.....	361
2. Hâkimin Tarafsızlığını Şüpheye Düşüren Sebeplerle Reddi İsteminin Süresi	362
3. Hâkimin Tarafsızlığını Şüpheye Düşüren Sebepler ve Ret Süresi	364
4. Hâkimin Reddi Talebinin İncelenmesi ve Yetkili Merci	365

V. RET İSTEMİNİN USULÜ	367
1. Hâkimin Reddi İsteminin Usulüne Uygun Olarak İleri Sürülmesi ve İncelenmesi.....	369
2. Hâkimin Reddi Talebinin Yetkili Merci Tarafından İncelenmesi.....	370
VI. HÂKİMİN REDDİ İSTEMİNE KARAR VERECEK MAHKEME.....	371
1. Hâkimin Reddi İsteminin Yetkili Mahkeme Tarafından İncelenmesi.....	373
2. Hâkimin Reddi İsteminin İncelenmesi ve Karar Verecek Merci — CMK m.27	374
3. Hâkimin Reddi İsteminin Kabulü ve Yeni Hâkim veya Mahkemenin Görevlendirilmesi	376
4. Hâkimin Çekinmesi Hâlinde İnceleme Mercinin Belirlenmesi	377
VII. RET İSTEMİ ÜZERİNE VERİLECEK KARARLAR VE BAŞVURULACAK KANUN YOLLARI	378
1. CMK m. 28 Kapsamında Hâkimin Reddi İstemi Üzerine Verilecek Kararlar ve Kanun Yolları.....	379
2. Hâkimin Reddi Kararına Karşı İtiraz ve İtiraz Mercinin Kararının Kesinliği	381
VIII. REDDİ İSTENEN HÂKİMİN YAPABİLECEĞİ İŞLEMLER.....	382
IX. HÂKİMİN ÇEKİNMESİ VE İNCELEME MERCİİ.....	383
1. Hâkimin Çekinmesi ve Çekinme Üzerine Yapılacak İşlemler	383
2. Yasaklılık Nedeniyle Çekinme	383
3. Tarafsızlığı Şüpheyne Düşüren Nedenlerle Çekinme.....	384
4. Yargılamanın Yenilenmesinde Hâkimin Çekinmesi	384
5. Gecikmesinde Sakınca Bulunan İşlemler	385
6. Dosya İncelemesinde Kontrol Edilecek Hususlar	385
X. RET İSTEMİNİN GERİ ÇEVRİLMESİ	385
1. Hâkimin Reddi İsteminin Geri Çevrilmesi	385
2. Geri Çevirme Nedenlerinin Sınırlılığı	385
3. Geri Çevirme Kararını Verecek Merci	386
4. Reddi İstenen Hâkimin Ret Talebi Hakkında Karar Vermesinin Sınırı.....	386

5. Geri Çevirme Kararına Karşı İtiraz	387
6. Ret İstemi Karara Bağlanmadan Yargılamaya Devam Edilemez	387
7. Dosya İncelemesinde Kontrol Edilecek Hususlar	387
XI. ZABIT KÂTİBİNİN REDDİ VEYA ÇEKİNMESİ	388
1. Zabıt Kâtibinin Reddi ve Görevden Çekinmesi.....	388
2. Zabıt Kâtibinin Reddi	388
3. Zabıt Kâtibinin Kendiliğinden Çekinmesi	388
4. Ret veya Çekinme Kararını Verecek Mercii.....	388
5. Hâkimin Reddi Hükümlerinin Zabıt Kâtibine Uygulanması	389
6. Hâkim ile Zabıt Kâtibinin Birlikte Reddedilmesi	389
7. Dosya İncelemesinde Kontrol Edilecek Hususlar	389
XII. HUKUKA KESİN AYKIRILIK HALLERİ İLE İLGİLİ YARGITAY UYGULAMASI	389
A) MAHKEMENİN KANUNA UYGUN OLARAK TEŞEKKÜL ETMEMİŞ OLMASI	390
1. Yetkisiz Hâkimin Hüküm Heyetine Katılması Nedeniyle Kanuna Aykırı Teşekkül.....	390
2. Kanuni Üye Sayısı ve Müzakere-Hüküm Katılımı Kurallarının İhlali	390
3. Kıdemsiz Üyenin Heyete Başkanlık Etmesi: Çoğunluk Bakımından Mutlak Bozma Değil	390
4. Kıdemsiz Başkanlık Yönünden Karşıoy: Kanuni Heyetin Değişmesi ve Oy Sırasının Etkilenmesi	390
5. Yargıtay Heyetinin Kıdem Düzenine Aykırılık: Çoğunluk ve Karşıoy Ayrışması	391
B) HÂKİMLİK GÖREVİNİ YAPMAKTAN KANUN GEREĞİNCE YASAKLANMIŞ HAKİMİN HÜKME KATILMASI	391
1. Tutukluluk İtirazını Reddeden Hâkimin Temyiz Heyetine Katılması	391
2. Tutukluluğun Devamına Karar Veren Ağır Ceza Başkanının Yargıtay İncelemesine Katılması.....	391

3.	Soruşturma Aşamasında Kanaat Açıklayan Hâkimin Yüksek Dereceli İncelemede Yer Alması	392
4.	Görevsizlik Kararı Veren Hâkimin Sonraki Hüküm Heyetinde Yer Alması	392
5.	Sınır: Her Önceki İşlem Kendiliğinden Yasaklılık Doğurmaz	392
C)	GEÇERLİ ŞÜPHE NEDENİYLE HAKKINDA RET İSTEMİ ÖNE SÜRÜLMÜŞ OLUP DA BU İSTEM KABUL OLUNDUĞU HALDE HÂKİMİN HÜKME KATILMASI VEYA BU İSTEMİN KANUNA AYKIRI OLARAK REDDEDİLİP HÂKİMİN HÜKME KATILMASI.	393
1.	Ret İsteminin Geri Çevrilmesine İtiraz Sonuçlandırılmadan Hüküm Kurulması	393
2.	Ret İsteminin Geri Çevrilmesi ile Ret İsteminin Esastan Reddi Arasındaki Ayrım.....	393
3.	Geçerli Şüphe Ölçütü: Somut Olgu, Delil ve Süre Koşulu	393
4.	Ret Prosedürünün İhlali Her Durumda Otomatik Bozma Değildir (Karşıoy Yaklaşımı)	394
D)	MAHKEMENİN KANUNA AYKIRI OLARAK DAVAYA BAKMAYA KENDİNİ GÖREVLİ VEYA YETKİLİ GÖRMESİ	394
E)	CUMHURİYET SAVCISI VEYA DURUŞMADA KANUNEN MUTLAKA HAZIR BULUNMASI GEREKEN DİĞER KİŞİLERİN YOKLUĞUNDA DURUŞMA YAPILMASI.	395
1.	Cumhuriyet Savcısının Yokluğunda Duruşma Yapılması.....	395
2.	Zorunlu Müdafî Bulunmadan Hüküm Kurulması	396
3.	Zorunlu Müdafîin Hiç Görevlendirilmemesi ile Duruşmada Bulunmaması Arasında Fark Yoktur	396
4.	Sağır ve Dilsiz Sanığın Müdafîsiz Yargılanması.....	396
5.	Sanığın “Müdafî İstemiyorum” Beyanının Zorunlu Müdafîliği Kaldırmaması	396
F)	DURUŞMALI OLARAK VERİLEN HÜKÜMDE AÇIKLIK KURALININ İHLAL EDİLMESİ.	397
1.	Kapalı Duruşmada Hükümün Tefhimi	397

2.	Kovuşturmanın Kapalı Yürütülmesinin Hükmün Açık Tefhimi Zorunluluğunu Kaldırmaması.....	397
3.	Son Hüküm Celsesinin Kapalı Yapılması	397
G)	HÜKMÜN 230. MADDE GEREĞİNCE GEREKÇEYİ İÇERMEMESİ.....	398
H)	HÜKÜM İÇİN ÖNEMLİ OLAN HUSUSLARDA MAHKEME KARARI İLE SAVUNMA HAKKININ SINIRLANDIRILMIŞ OLMASI.....	399
İ)	HÜKMÜN HUKUKA AYKIRI YÖNTEMLERLE ELDE EDİLEN DELİLE DAYANMASI	401